MIHÁLYI MOLNÁR LÁSZLÓ

NAPSZENTÜLET

(VÁLOGATOTT ÉS ÚJ VERSEK)

2008.

TARTALOM

CÉDRUS – JÉZUS 6
A VERS ÚTJÁN 8
EZ MÉG A NYÁR 8
BETILTOTT EMLÉKEZET 9
ÜZENET A PARNASSZUSRA 9
ÉVFORDULÓ 10
ŐSZIDŐ 10
HAGYATÉK 10
HÚSVÉT 11
ÖRÖMHÍR 11
DAMASZKUSZ ELŐTT 11
TITOK 12
ÚTKÖZBEN 13
KERESZTÚT 13
HAJNAL 14
ÁHÍTAT AZ ÚT ELŐTT 14
LÉLEKHARANG 15
SZABADON 16
LELETMENTÉS 16
KARÁCSONY 17
VENI SANCTE 17
HONVÁGY 18
ÚTRAVALÓ 18
ESTI ÜZENET 19
HELYZETKÉP 19
OTTHONUNK 20
A FÖLD IGÉZETE 20
LÁZADÓK 20
FALAK 21
SZÜLŐFÖLD-SZERELEM 21
ÉS FÉNY FESZÜL 22
ÁLDÁS ÉS ÁLDOZAT 22
ATTILÁVAL 23
KERTEK 23
FEKETE DAL 24
KÖZÉP-EURÓPAI HAMLET 25
PIRKADAT 25
„JÁTSSZUNK EURÓPÁT!” 26
CSIPKERÓZSA... 27
TÁNC ‘89. 27
ŐSZ 27
SZELLEMIDÉZÉS ‘84 28
ANYANYELV 28

TÖREDÉK *29*
KIMEREVÍTETT FILMKOCKA *29*
TÁJKÉP *29*
MÉLYREPÜLÉS *30*
ÁRTÉR, ... *30*
...VALLOMÁS *31*
ZÁTONYOK *31*
UTAZÁS AZ ŐSHAZÁBA *31*
KOSZORÚ MELLÉ *32*
„SZURDOKBAN ÁRNYÉK” *32*
...ELŐTT *32*
MÍTOSZOK SZÜLETÉSE *33*
ÉJSZAKÁKBÓL NAPPALOK *34*
ÚJABB MÍTOSZOK, ... *35*
SZÉKELYKAPU – ‘88 ..... *35*
MAGYAR GOLGOTA *36*
A CSEND SZIGETÉN *37*
ÁRADÓ IDŐ *38*
PÁVATOLL ‘87 ..... *38*
MŰTERMI AJÁNLÁS *39*
ÁRNYJÁTÉK *40*
TAVASZKÖSZÖNTŐ *40*
HAJNALI ERDŐ *41*
A KŐ ÉNEKE *42*
KÉP ÉS TÜKÖR, ... *42*
ÖRDÖGŰZŐ *43*
HŰSÉG *44*
AZ EMLÉKEZÉS CSÖNDJE *44*
TALÁLKOZÁS *45*
KISGÖMÖRI KÉPESLAP *45*
GYÖKEREK *46*
TÁVOLSÁG *46*
ÉBREDÉS *46*
ELVESZETT TÁJ – KÉP *47*
TÚL AZ ÉJSZAKÁN *47*
LÉLEKHAJÓ *47*
VÉGJÁTÉK *48*
ALKONYI TÁJ *48*
TÖRTÉNELEM *48*
VIRRADAT STÓSZON *49*
XXI. SZÁZAD *50*
KORRAJZ A NAPLÓBAN *50*
GYÁSZKERET *51*
KŐ KÖVÖN *51*
JELEK A MÉLYBEN *52*
BÁLVÁNYOS IDŐ *53*
ÖRÖKTŰZ *53*

HAJNALCSILLAG *54*
LÉLEKVÁNDORLÁS *54*
FOHÁSZOK VIRRADATÉRT *56*
OLTÁRKÉP *56*
JÓZSEF ATTILA *57*
JEL *57*
HAZAFELÉ *58*
KOPORSÓDESZKÁRA *61*
FOLYÓIDŐBEN *61*
EGY NYÁR *63*
TÜNDÉRTÁNC *63*
EMLÉKOSZLOP *64*
ÉLETTÉR *65*
SZÍNJÁTÉK *65*
UTAM *66*
ILLAN A FÉNY *67*
VARRATOK *67*
A PUSZTULÁS SZÉLÉN *68*
A DAL ÚTJÁN *68*
VIA VERITAS VITA *69*
ELŐSZÓ A LÉLEK REJTELMEIHEZ *69*
AFRIKAI UTAZÁS *70*
AJÁNLÁS *71*
KÉNYSZERPÁLYÁN *71*
SZÉLMALMOK ÁRNYÉKÁBAN *72*
GENÉZIS *73*
VÉGJÁTÉK *73*
TEMETŐBEN *74*
HULL A FÉNY *74*
A FOLYÓNÁL *75*
ÜZENET A GERENDA HÁTOLDALÁN *75*
FOHÁSZ AZ EZREDVÉGEN *75*
PÖRGÉS-PRÉS *76*
AZ UTOLSÓ NYÁR *77*
NAPSZENTÜLET *77*
FELTÁMADÁS ELŐTT *78*
AZ UTOLSÓ NAPON *79*
A VIRRADAT GÓTIKÁJA *79*
HARANGSZÓT HALLOK *80*
FOLYÓPART – TÉLEN *80*
RINGATÓ *81*
ZÚZMARÁS *81*
KARNEVÁL *82*
ALKONY *82*
ÖNARCKÉP *83*

kövesd a fényt
éjhomályban
az Igében
légy
a társam
és
az úton megtalálsz

CÉDRUS – JÉZUS

I.
festék a vásznon
vér a bíborpaláston
átüt rajta
mint a lándzsa és a szög

már kockát vetettek
lelkünk köntösére
és koncra várnak
elvadult kutyák
fejszék zuhognak
a fák gyökerére
roppan a csont
a szikla és az ág

fent a csúcson már magad maradsz
a csőcselék ide nem követ
itt tovább izzik az alkonyat
és hamarább fénylik fel kelet

II.
tépi a szél
maradék ruhádat

még egyszer felizzik
mielőtt végleg
elsötétül az ég
a zúgó szélben
felhangzik a zsoltár

ÉLNI ÉLNI
LÁM A SZAVAK
TÁN ITT
az isteni fény kapuján
törnek át
és az úton
elindul a nép
mert megérkezett
a várva várt

III.
ide jött közénk
hogy lássatok
életet kínált
és fényt hozott
jeleket adott
útirányt

előre ment
és vár reánk

IV.
(aranykor – emlékezet)

elveszett világunk
a csendben újra éled
megárad
mint a kezdet kezdetén

önmagára lel a fényben
a lélek
és világot bont
a káprázat helyén

A VERS ÚTJÁN

pontosan választott szavak
kőbe marnak
gőzölgő savak
és kihull a salak

hidd megszületett

nem varázs
hogy tudhatsz újra látni
s mint a jós
sötétben megtalálni
a múzsák kedvenc hangszerét

EZ MÉG A NYÁR

ez még a nyár
a nyáréjszakák
zsarnok varázsa
befelé tombol
lelkem cibálja
felesel napnak és éjnek
nekilendít
a szunnyadó télnek
neki az omló
vad meredélynek
átvisz
a befagyott gázlón
amíg a hó majd
el nem áll

de ez még a nyár

BETILTOTT EMLÉKEZET

az ősök sírján
lecsiszolt kövek
s valami más nyelvű üzenet
hogy erre jártak
a lélekgyilkosok
de a levésett szavak
ezek a mélybe taszított hangok
visszatérnek
és felidézik a vádat
az elnémított édesanyákat
mert eldobhatták
taposták sárba
juttatták ebek harmincadjára
mégis visszajárnak
mint a kísértet
mint temetetlen holtak
lelke és árnya
mint levágott kézbe és lábba
a fájdalom

ÜZENET A PARNASSZUSRA

veletek sohasem félek
mert sohasem látom meg halálom
de veletek teljes az élet

fohászaink
az Úr pitvarában
gyakran összejárnak
s idelent
ha lesz még hite
a világnak
mi akkor is közöttük
é l ü n k
mikor a földben
már rég
elenyésztünk

ÉVFORDULÓ

őrzünk álmokat
lélekből valót
őrzünk meséket
anyánktól altatót
ezt adjuk tovább
és minden tiszta
szót

ŐSZIDŐ

sárgul az ég
elmégy
te is
bénul a lég
a szív
az agy

marad a cél
az út
csak menni
és nem állíthat többé meg senki
sem előtted
sem utánad
emberfiának nyomában
emberré lenni
és túlélni
az éjszakákat

HAGYATÉK

a gyümölcsről
kérdezd a fákat
a fákról
kérdezd a tájat
a gyermekről
az édesanyákat
s a fogantatásban
ismerd fel hazádat

HÚSVÉT

a tél elvonult
mintha csak
álmodott volna a világ
virágban állnak a fák
újra roskatag

jöhet még vihar
májusi fagy
de ez sem állítja meg
a feltámadást

s ezer esztendő
mint egyetlen árva nap

Ő meghív minket is
a harmadikon

ÖRÖMHÍR

törékeny lelked
őrzi a csodát
mi emberésszel
fel sem mérhető
de ettől lesz minden
érthető
és kitapintható
benned a világ

DAMASZKUSZ ELŐTT

Damaszkuszba küldtek
minket is
porzott az út
s a forrás elapadt

akkor születtünk
mikor megbillent az ég
s az élet hitét
árnyékba vonta
a halálfélelem

ácsolták épp a kereszteket

elküldtek hát minket is
Damaszkusz felé

asztalunknál ültek
bírák és gyilkosok
s ide húzott
az árvaság
és a kétségbeesés
a kényszer és a megalkuvás

voltunk jó sokan
és elindultunk mind
Damaszkusz felé
mint a csorda
egymást taposva
a víz után

TITOK

most már érzem
a kezemet fogja
nem kell félnem
ha nevem kimondja

s hogy visszatartott
bűntől a kereszt
egy ezredév
s az emlékezet
az ősök hite
életembe oltva
megtagadtam
s elém visszatolta
mert nincs más út
és nincs is másik élet

bejárhatsz világot
minden más vidéket
itt van már
mit annyira kerestem
s tán mindig is
itt lakozott bennem
létünk titka
életünk reménye
az Úr kegyelme
lelkek üdvössége

ÚTKÖZBEN

találkoztam
az ács
fiával

elkérte fanyelű késem

át az
erdőn
botot se
vágtam

egyetlen szó
az esélyem

KERESZTÚT

madár száll
a föld piheg
és telet harangoz
a nyár

csak pillanatnyi
lét
két
mozdulat között

szerelem
élet és halál

HAJNAL

felébredsz
amikor megfordul a szél
és a ködből
kibomlik
a táj

csak
ekkor látod
merre jártál éjjel
a lábad még mindig
csupa sár
és
remeg arcod
a forrás
szent vizében
lehajolva
egy kortyot
hogy igyál

így is érzed
hogy tör át az égen
és csillog a vízben
a Fénysugár

ÁHÍTAT AZ ÚT ELŐTT

majd
nyílnak a kapuk
ha megérkezel
és megzendül
a hallható idő

túl a képeken
a káprázat után eljövő
látványtalan
belső látomás
és ez az út
véget nem ér

irányt ad
a ki nem mondható
és benned él
mert elfogadtad
őt
hogy felismerd
azt amire vágytál
és megtaláld
azt amit remélsz
a mindent átható
zenében a dalt
s e végtelen dalban
a zenét

LÉLEKHARANG

megjelölnek a szavak
és jelet hagy rajtunk az ég
lélekké lesz a gondolat
és jelekké válik
az ölelés

visszük magunkkal
e tájat
jelekbe rejtve a világot
s mikor a föld némán
meghasad
utánunk is csak
jel
marad
kövek füvek virágok
és fénysugár
az ég
ten-
ge-
lyén

SZABADON

szabad vagy
s boldog rab madár
közel a fészek
és
távol a határ

felröppensz
a szél is magával sodor
majd hív e táj
vissza
s elrejtő bokor
ahonnan várod
hogy újra szállj
és énekelj
és rátalálj

LELETMENTÉS

az ígéret földje messze még
emelnek álmok és mesék
megkötnek tárgyak és szavak
az idő zúg mint a szél
s egyszer a világ ránk szakad
akár a hó és a tél
az ígéret földje vágy marad
amiből forrás nem fakad
amíg a lélek nem szabad
s nincs benne hitéhez
remény

az ígéret földje a miénk
ahová keskeny út vezet
alig látszik amiként
tapogatja a képzelet

KARÁCSONY

először a csillag
először a fény
először a lélek
a Mindenség egén
majd eljön az ember
az új kor reggelén
a felkelő napban
ébredő remény

először a jóslat
először az ég
azután a pásztor
s végeztül a nép
ringó pici gyermek
síró kicsi bárány
szerető szemében
megváltó szivárvány

VENI SANCTE

bennünk a szó a lélek
elsorvad avagy tisztán feléled
bennünk a tűz a láng a fények
feltámadó vagy elhalt remények
bennünk az út az igazság és az élet
valóság és nem csak ígéret
bennünk a tavasz és a nyár
bennünk a tél is ősz után
bennünk az áldozat és az áldás
a keresztút és a feltámadás
bennünk az esendő vallomás

HONVÁGY

talán
de mégse

talán az ég se
talán a fákat
talán az ágat
talán a vérünk
mi bennünk vágtat
és a tavaszban
és a patakban
és ki se mondott
varázsszavakban
virágsziromban
illatban
ízben
csókok sebhelye
lüktet a szívben
mint ahogy tegnap
és ezer éve
majd ez az emlék
lép örökébe
mert ez a forrás
el nem apadhat
és akik isszák
újra vigadnak
újra megérzik
fényben a létet
egy pici napban
tűnt ezer évet

ÚTRAVALÓ

nincsen még semmi sem lezárva
bennünk él minden kikelet
belőlünk szólnak a múlt idők
holtjaink győznek az elmúlás felett
mert nem lehet létünk lezárva
a feledés ellen itt vagyunk

olykor mint győztesek dicső királya
olykor mint hontalan három árva
néha rab néha búskomor lovag
avagy csak névtelen szántóvető
és sorsokat indít elkezdett utunk
elvégzett munkánk a hagyaték
rád bízva mindezt jó Urunk
nem lesz majd nehéz a vég

és sírunk felett ha gyertyát gyújtanak
más világot sző az emlékezet
s nem volt tán létünk hiába
ha utánunk is jön még kikelet

ESTI ÜZENET

üres a part
lassan alkonyul
víztükörben szikrázik a fény
s mögöttünk az út
árnyékba borul
amíg egy fűszálon
a harmat célba ér

majd a homályban
minden összefut
s láthatatlanul
megérint egy kéz

HELYZETKÉP

árad a folyó
s a gát mögött
szomjaznak
a fák

OTTHONUNK

itt értünk partot
majd
az álmok a mesék
apadó kútja is
beomlott
és bennünk az otthon
apránként megépült

elhagyott utak közt
elképzelve
a hömpölygő folyót

A FÖLD IGÉZETE

ha itt születtél
érintsd meg a földet
s ha érted még szavát
mindent elmesél
megtudhatod
titkát is a rögnek
és érezheted majd
tápláló vizét
de néma lesz
ha mindezt elfelejted
hogyha a látszat
neked ennél többet ér

már hiába nősz
lombnak a fára
nem leszel gyökér

LÁZADÓK
(Ferencz György szobra)

testüket lelkükkel
lelküket testükkel
védik

szinte csak dísz
a pajzs és csépbadaró
a rögeszmék ellen emelt
szekérpalánkon

FALAK

világot elrejtő falak
világot elzáró falak
próbálták csákányok
fegyverek talányok
s leperegtek róluk a jelszavak

a köveket dal bontja csak
hisz Théba sem áll már
Babilon fénye is elenyészett

marad a szó
a dal
a lélek

amint ígérte
hogy majd eljövend

SZÜLŐFÖLD-SZERELEM

hova jár
a madár
hova tér hova száll
melegebb nyarakon
hidegebb teleken
miféle hatalom
micsoda szerelem
űzi át havason
röptető szeleken
hova jár
hova tér

amíg él hova ér
ahová hazavár
a madár
hazaszáll

ÉS FÉNY FESZÜL...

szavak és képek
amikor érzed
és meg is érted
mintha az út
mintha az igazság
mintha az élet
lüktet a dalban
benne a hangban
lényed és léted
örök igézet
mintha a véred
mintha a végzet

otthon vagy újra
mikor a dolgok
helyükre érnek
és fény feszül
a fák ágain

ÁLDÁS ÉS ÁLDOZAT
(József Attila)

kenyér és bor
ím az asztalon
hús-vér eleven élet

minden nap
feltámadás
és minden nap
keresztrefeszítés

a titok te vagy
önmagad
keresheted
míg létezel
de elvisz a vonat
ha túl korán
harminckét évesen

ATTILÁVAL

ha féltem
mert magamra hagytak
pusztító kezem lefogtad
s kitárni végső titkokat
ha nyomodba léptem
utamba álltál

bölcsebb az élet
a vak halálnál
intett a példa
csak te voltál árva
halálra szánva
mint a bárány
kit küldött az Úr

KERTEK
(rendszercsapda)

kezdetben azt hittük
lesz elég erőnk
és úgy tűnt
hogy minden
megváltozott
de a kerítésen
amit a kártevők ellen
jól kieszeltünk
átmászni mi sem tudunk
már többé

FEKETE DAL
(in memoriam Dúdor I.)

ezen az éjszakán sem álltak meg
a tehervonatok
csak árnyak terültek át a síneken
döglött kutyák ugatták
a holdat
a holtat

már nyár volt
nyár
mintha mindörökre

a vásznon kifakult a festék
ku-klux-klant játszottak
a fehérek és a feketék
adj király katonát
elvesztettem zsebkendőmet
büdös tojást csencsen gyűrűt
közelebb közelebb Uram tehozzád...
vidd el ki kell még
szólítsd magadhoz

hol voltál
amikor a tékozló fiú...

(ajánlás)

egy régebbi
nyár emléke jár még
eszemben
ültünk a tűznél hajnalig
mikorra elfogyott a bor
s az ég is derengett
Attilát idéztük
a Mindenséget
árvaságunkban

KÖZÉP-EURÓPAI HAMLET

lehet hogy holnap elmegyek
az éjszaka jó puha párna
lehet hogy semmit nem teszek
hiába ítéltek halálra
bizonyságom
hogy itt voltam s vagyok
csak ha elmegyek
akkor lesz talán
vagy ha a hétfejűt levágom
egyetlen csapással

s elvonulok
atyám szelleme után

PIRKADAT
(ungi tájakon)

derengő ködben
úsznak el a bokrok
s a fák mögött lassan
feltárul a kép
a rétek közt szunnyadó
sáspartú tavak
és fehérlő tornyú
falvak távolabb
ahol csak most ébrednek
az emberek

hömpölygő vizeken
a fény megárad
s mint örökös honfoglalók
körbe ölelve a tájat
itt lecsendesednek
a vágtató folyók
ahogy szelíden
egymásra találnak

a szemhatár szegélyén
hegyek őrködnek némán s
s dél felé a sík
röpülni enged

ez talán végső otthonod
és hontalanságod
ha elereszted

„JÁTSSZUNK EURÓPÁT!”
(Szilágyi Domokost megidézve)

hull a hó
és belepi a várost
nyomodra nem találok
arcodra zuhant a tél

röpülök vissza a dombra
kíváncsi játszó
gyermekkoromba
emlékek húzzák szánomat
de nem érintjük
a szó gyökerét
nem érjük be
a nap szekerét

fölöttünk
örökös hold ragyog
sohasem lesz
csak lehetne
sohasem volt
mindig csak volna

az írás létünkről dadog
s álmokat szednek csokorba

elmegyek mégis
játékodért

CSIPKERÓZSA...

ha majd
minket is elnyel
a város
vagy magába szippant
az éj
visszatérünk
álmodni a fákhoz
ahol még
tisztán ér a fény

TÁNC '89.

még élnek a képek
és folytatódnak az álmok
ősi ritmusok ébrednek
újra a táncban
remegve tör fel az ének
túlnő
a hangos szólamokon
kitölti ismét
a csend labirintusait
és bevilágítja
az elnémított
éjszaka tornyát

ŐSZ

gyászba öltöznek a fák
a szántót ellepik
a varjak

fűtött szobákban
homályos az ablak

s az utat
szuronyos bokrok őrzik

SZELLEMIDÉZÉS '84
(Duray Miklósnak)

magad vagy
bezárva ajtó s az ablak
a fénysávban por sem
úszik el

érzed
valaki figyel
valaki hallgat
feljegyzik azt is
mit teszel
és nem tudhatod meg
mennyit érsz

ha kilépsz
falba ütközöl

ANYANYELV

csak mondd ki a szót
az árva szavakat
támassz fel bennük
egy meghalót
gyászos csillagzat alatt

birodalmad e nyelv
titkos alagútja
ahol benépesül
az értelem újra
mint kihajtás után
otthon a dombvidék
szilaj kosokkal

s ne félj
e nyáj kezes
csak beszélj

TÖREDÉK

szigorú hozzánk az est
de melegen takar be a hó
s belülről minden hallható

eltűnt egy világ
de arcunk megmaradt
kibontjuk végül
a rejtett csomagokat
zörögnek bennük
repedt csend-kövek
a jelekké dermedt
torz emlékezet

és újra csiszoljuk
minden oldalát
hogy megértsük anyánk
altató dalát

KIMEREVÍTETT FILMKOCKA

egy ködben is követő tekintet
letarolt ágak
elmetszett hajszálgyökerek
s a sírokon jeltelen kereszt

ez már majdnem tükör
ha belenézek

TÁJKÉP
(haiku)

a kert alatt hold kaszál
felhőfalka árnya jár
szél neszez

MÉLYREPÜLÉS

szirtekhez közel
szárnyrecsegés pillanatában
érintem újra az arcod
mikor felsejlenek a titkok
és kitapintható a lélek

csábít
a hangtalan vak
z
u
h
a
n
á
s

ÁRTÉR

elönt a víz
és visszatér
hordalék rejti
az utat

a tócsákba rekedt halak
reménytelenül lihegnek
s a buckákra menekült vad
zsákmányra indul

kisüt a nap

a parton
fennakadt ágak
tépett gyökerek

újra kell taposnunk
az ösvényeket

...VALLOMÁS

arcodon átsüt a Hold
és megcsillan szemed

benne az éjszakát
felismered

ZÁTONYOK
(Csontváry igézetében)

az ég kék a hó fehér
s egyszer csak nem tudod tovább

lépj ki a ráma rostjain át
hagyd el a színek névjegyét
és szabadítsd meg
a traverzek közé szorult napot

ez nem elrendeltetett
kezed a végzet
s mint a holtak arcára írt halál
legyen ítélet

ez lesz a kép

UTAZÁS AZ ŐSHAZÁBA
(Kőrösi Csoma Sándor és Julianus nyomában)

mi hajtott vissza az útra
mesékből rajzolt
térképek nyomán

mint az árva
ki anyját kutatja
és bízik benne
hogy nincsen egyedül

KOSZORÚ MELLÉ
(Illyés Gyula '83.4.15.)

felvett a hajós
az éjszakába visszhangzó
dobbanás után
lassan felfogtuk a hírt
megsejtve árvaságunkat

a csendben arcod derengett

vadakkal szemben
a szelíd tekintet
erőszakra a józan értelem
meleg ruhánk lesz
a hosszúra nyúlt télben
és hűs italunk
ha túlhevít a láz

„SZURDOKBAN ÁRNYÉK"

(„Azt hinné az ember, hogy mihelyt a bálványok ledőlnek,
visszatérhetnek a száműzöttek: csakhogy hova lesznek
addigra a száműzöttek..." Köntös-Szabó Zoltán)

mert fiad látja a seb helyét
majd unokád
az ő szemét
s még akkor is sajog
a forradás
mikor már rég
elrozsdállt
a kés

...ELŐTT

mielőtt még élne ami él
mielőtt még szólna aki szól
mielőtt megérinteném
befelé tárul
szárnyatlan ablakom

ahová belépni
mégsem tudhatok
jelekké dermedt
foszlányos a múlt
dereng a fényben a kép előtti kép
lapoz egy könyvben
a kéz előtti kéz
visszhangzik mélyen
a szó előtti szó
s az ajtón vaslakat
kulcsa elveszett
őrzik e házat szúró fegyverek
mégsem alhatunk

fölöttünk végtelen égbolt
felmérhetetlen
messzeség

MÍTOSZOK SZÜLETÉSE

meglátta árnyékát az ember
és istenné lett általa
a nap

tüzet rakott
a fényt barlangjába vitte
s egy kő mögött vetült
emberi alak

majd odakint épített kunyhót
s a barlangban őrizte
féltett titkait

idegen lett ősi otthonában
de otthonra lelt végül
idekint

ÉJSZAKÁKBÓL NAPPALOK

innen az ablakból
ha félre húzom a függönyt
tisztán látni a várost
mintha most nőttek volna ki a házak
a búzamezőkből

éjszaka csak a lámpák
s az ablakok fénye jelzi
a tájat
és nem látszik ekkor
hogy kormos az ég

a szabályos tömbök rései közt
a távoli erdő
vízszagú ködbe borul
és elindul lassan a csatornák mentén
visszafoglalni egykori
lombbirodalmát
s az útra sötét csíkokat rajzol
hangtalanul

roppan a tér kőkoszorúja
amíg a ködben végigmorajlik
egy hosszú teherszerelvény
mintha az egykori ménes
amely a keményre döngölt
földutakon párát lehelve
űzte a hajnalt
itatókútja felé

valahol messze
a másik irányból
már árad a fény a kőtetemekre
és visszavonul az erdő
ártéri gátjai mögé

kezdődhet újra a harca
önmaga ellen

ÚJABB MÍTOSZOK

eljött a napunk
nézd
milyen teremtő s romboló
istenek vagyunk
szolgánk a gép
az elektronikus csodalény
teszünk naponta új csodát
s győzi még agyunk

de rajongó hódolat dicsfénye
körben nem ragyog
glóriás tetteink éke
egy erdőnyi csendre sem elég

kitörni nem bír az ész
homályba borít a láz
s a mutatvány
nem lesz tünemény

SZÉKELYKAPU – '88

nézzétek őket
az útra kelőket
csak féltett álmukat cipelik tovább
micsoda kínok perzselik őket
micsoda rémes éjszakák

odahagynak kertet legelőket
utánuk összedől a ház
a virágzó fákat aprítják tüzelőnek
s korsók roppannak a dózerek alá

hová mennek
tán maguk sem tudják
mit hagynak el
nem is érzik még
hazátlanok a szülői házban
hontalanok

hol minden ősük élt
egy gonosz szellem jár
a temetőben
árnyékában gyilkos rettegés

(utóirat)

emitt a múlt
amott a remény
közötte
szögesdrót-gondolat
erre a tél még túl kemény
s a pusztulás bűze fojtogat

MAGYAR GOLGOTA

(hazátlan honban – hontalan hazában)

mikor már senki nem segít
s úgy érzed minden elveszett
tudod-e hol vagy s hazád hol lehet
tudod-e földed vajon merre van
tudod-e még hogy élet hol fogan
van-e még reményed erőd
kibírni poklot temetőt
lesz-e még morzsányi hited
amíg az átkot cipeled
és a tükörből aki visszanéz
aki egykor voltál
tán az vagy-e még

szerelmet tüzet őriz a szemed
az emel föl aki eltemet
az hív vissza ami megtagad
örökös zajban
mindig
egymagad
holt vizeken hol tenger árad
keresed otthonod hazádat
hol hináros láp húz le a mélybe
s szárnyatlan lélek taszít beléje
hol határok szabnak gátat a szónak
csak szalmaszálnyi a mentőcsónak

még emlékszel
sziklákon álltál
mosdattad arcod friss pataknál
kiáltásodra visszhangzott a völgy
s egy földcsuszamlás
mindent elsöpört
beterített szennyes lé iszap
a hordalék lassan átitat
idegen anyag tömül a szádba
halálra ítélten
vársz
f e l t á m a d á s r a

A CSEND SZIGETÉN

a csend szigetén őrület lángol
déli sötétség fénye ez
kitaszítva közből magányból
mélyben a szó késve ébredez

nincs mi a hangot visszafogadja
parton a tenger zajt se csap
bolyongó vándorok útja a gáton
egymás nyomában nem halad

a csend szigetén szülnek a mázsák
néma vonaglással mázsás köveket
üzenetük távoli morajló partok felé
a téboly hevében izzó tetemek

a csend szigetén
őrület lángol
a cs-END
sz-IGE-TE-ÉN

FÉNYZUHATAGBAN SÁRGUL
AZ ÉRTELEM

ÁRADÓ IDŐ

szél zúg susog zokog
jajveszékel
évmilliók időtlen üzenetét hozza
mikor még senki sem láthatta őt
mikor még senki sem hallhatta panaszait
akkor is itt volt
és akkor is itt lesz mikor elmegyünk

a némaság háttérzaja
a csend párbeszéde
ez a langyos vagy zord ölelés
teremtés hívószava
elmúlás szemfödele
füst és por ringó szekere
most hajunkba kap
szemünkbe szúr
tapogat
kabátunk alatt csempészárut
fegyvert tiltott iratokat kutat
és amíg szólhatunk
túlkiabáljuk

őrült hangzavar
tízezer sípból felzúgó orgonaszó
mintha megállíthatná
az áradó időt
e lezáratlan
koporsó
felett

PÁVATOLL '87

olykor tízezer zsibbadt vágy
sem elég
s néha egyetlen szó is
véd
így megyünk eléd
szellemünk izzó forradalma

a lélek e korban
tövises bokorban
alussza álmát
s körbe pisszegik a gyávák
bárcsak kiterítve látnák
hogy kísértésbe mégse essenek

mielőtt szólnál leintenek
hisz reménytelen minden lázadás
mondják
idézve mártírok sorát
és minden elbukott forradalmat
és minden megfontolt túlélőt
mintha tudnák a végső titkokat
és birtokolnák a végtelen időt

ki meglapul
úgy hiszi
halhatatlan...

hát boruljon az ólmot hevítő katlan

Miért nem alkudott 'Egernél Dobó!?

MŰTERMI AJÁNLÁS

hiszem
az idő nekünk dolgozik
de ránk rakódik
mint por a képre
s nem mossa le
tisztító zápor
nem ment meg mindent
a restaurátor

repedezik
fakul a festék
munkánkat mérik
éjekbe hajló esték
mégse lesz vége
hisz nem megyünk el innen
nyomtalan

ÁRNYJÁTÉK

hajnalpír izzik
gyöngykoszorúban
állok a szélén
éjbe fakultan
alszik a táj még
szunnyad a kertben
tűnnek az árnyak
eltemetetlen
mintha a nappal
el sose múlna
mintha az éjbe
csillag se hullna
mintha a vége
lenne a kezdet
mintha a létem
mit eleresztek
gyöngykoszorúban
izzik a hajnal
állok a fényben
harmatos arccal
állok a fényben
éjfeketében
lépni se bírok
nincs menedékem
és a ködben
harmatcseppben
fűszálakon gyöngy szikrázik
tündéreknek nevetése
csilingelve
jéggé válik

TAVASZKÖSZÖNTŐ

éled a rét már
ébred az erdő
vad patakokban
árad a hólé

új kikelet vár
tél temetője
rügy fakadása
friss zeneszóé

szél danolászik
táncos a kedvünk
körbe fogódzva
szebb a világ
és aki játszik
táncra ki perdül
ég a tavasztól
és csupa láng

láng láng ispiláng
forog velünk a világ
virágzik a kert a rét
kitisztul a víz az ég
híre sincs már
fagyos télnek
madárkáink visszatérnek

láng láng ispiláng
bennünk lobog a világ

HAJNALI ERDŐ
(gömöri rengeteg)

hajnali erdő
hű muzsikásom
itt közeledben
foszlik az álom
mint gyerekember
én sose tudtam
hogy zene-csenddel
rejtik a múltam

hajnali erdő
régi világom
bár eleresztett
újra kívánom

bár eleresztett
távoli tájra
visszaterelget
zsenge hiánya

bárhol is járok
őrzi a léptem
visszafogadva
nem perel értem
zsong a szívemben
úgy kötelez le
hajnali erdő
mély gyökerekbe

A KŐ ÉNEKE

nem hitted
hogy kő vagyok
szirtek alatt elhagyott
kősivatag kőmező
kőkoszorús temető

eldobsz
vízen pattogok
nem hitted
lásd
ez vagyok

s álmainkból itt marad
egy kőhullású
pillanat

KÉP ÉS TÜKÖR

ha tükörre hull a kő
szétesik benne a táj
de minden szilánkban
összeáll

ÖRDÖGŰZŐ
(tóparti hajnal, Nyitnikék '77)

körös-körül körbe-körbe
ördögűző varázskörbe
bűvös szókat morzsolgatva
asztal lapját kocogtatva
csizma kender ostor lánc
ördögűző ördögtánc
karika ködmön furkósbot
egyenes görbe új és rossz
három fecske famadár
se nem tavasz se nem nyár
körös-körül körbe-körbe
ostorszíjjal összekötve
egyet jobbra egyet balra
egyet mennél magasabbra
kettőt balra egyet jobbra
csizma szárát csattogtatva
ostor kendő vessző lánc
szakadásig forgó tánc
körös-körül körbe-körbe
együtt járjuk mindörökre
inged hajad lobogjon
minden csontod ropogjon
falu végén fakereszt
ahol nincs ott ne keresd
kertek alatt pocsolyák
fekete lókoponyák
erdőn túli aranyrét
találd meg a magadét
túl a réten lápos láp
ragadj bele ördögláb
amíg a tánc körbe jár
a gonosz rád nem talál
körös-körül körbe-körbe
jöjj a körbe ne ökölre
kertedben száz vadmalac
nem bírsz vele egymagad
moly eszi a szűrödet
patkány rontja csűrödet
kánya ül a házadon
ne ijedj meg vágd agyon

palotákban áll a bál
dorbézol a lóhalál
három ördög egy rakás
szabad-lélek gyilkolás
körös-körül körbe-körbe
mintha téged mind gyötörne
csizma kender ostor lánc
halálig tart ez a tánc

HŰSÉG

már azt hittük
hazaértünk
nézd
mily árvák lettünk végül
nézd mily árvák
mint a sárban
aranyásók
kik azt hitték
hogy a kincset megtalálták
s mindenüket elvesztették

nézd
az arcunk hogy kiszáradt
kezünk lábunk hogy megfáradt
s itt maradtunk
dédelgetve ezt a tájat

AZ EMLÉKEZÉS CSÖNDJE

mikor e hang
a sejtekben megmaradt lüktetés
az idő mélyéből
tenger vizéből
barlang menedékéből
a vándorlások zúgó erdejéből
előjön
húr feszülése
dob dübögése
hegy dobogása

jég kopogása
ég zokogása
ín szakadása
ki ellen mi ellen
mi ellen ki ellen menjen

hajdani tél keresi
elhagyott kés beszeli
víz csobog szél zokog
könnyebb a test
egy vajúdó jajjal
buzog a tengerből feltörő
végtelen dallam

hallom e hangban
az életem

TALÁLKOZÁS

Mindig
csak egyetlen partra
érhetsz
ez az a táj
ezek a dombok
minden ismeret előtt

KISGÖMÖRI KÉPESLAP

a mély vizeknél is mélyebb
magasabb mint a meredélyek
két mozdulat közt a nyár
a fényakna tükrében megáll

itt állt a ház
és az almafák alatt a hinta
már csak a holtak
emlékezhetnek játékainkra
elképzelem a feltámadt temetőt
mert az élőket már alig ismerem

GYÖKEREK

köldökzsinóron függ a létem
anyám a hegy múlt-ködében
s hangját mi régen altatott
átfonják szőke hajnalok

TÁVOLSÁG

ki bír meg ebben
a várakozásban
hogy szárazon átkeljünk
az éjszakán

ki hall meg minket

elfutó utak
ahol születtünk
halkuló ének
gyolcs-szerelmünk
s a kövek az érc a csók
hiába

túl a hangokon
egy ismeretlen szerző
befejezetlen
szimfóniája

ÉBREDÉS

(a Kisgalamb Hangja – Vox Columbellae)

tenyerünkön egy elképzelt tenger
arcunkban egy elképzelt ember
hangunkban elképzelt dallamok

kevés az érkezéshez
sok a hallgatáshoz

kirajzolódnak lassan
a hajnalok

ELVESZETT TÁJ – KÉP

árad a táj
a kép üres
befelé tárul
két üreg

sem alkony
sem virradat
se bezárt
se kinn maradt
hanem a kezünkből
kihulló ecset

a hang
a szó
s az emlékezet

TÚL AZ ÉJSZAKÁN

mondd mit érzel
az éjszaka
rejtélye vár
gáncs
a fény az éjnek
int vigyázz
távol még a hajnal

LÉLEKHAJÓ

zuhog a csend
mintha a pusztulás
mintha az ébredés jönne

hallgatva súlyos parancsra
és emlékezve a vízözönre
készül a bárka
átmenteni néhány szót
egy érzést és gondolatot
a békeidőkből

VÉGJÁTÉK

én átmegyek
mondom
még ne gyertek utánam
dermedjetek inkább a télben
égjetek inkább a nyárban
ha elmegyek
leomlik minden utánam
ott terem a keserűgyökér
ott nő magasra a zsálya
ott fohászkodik hosszú esőért
a szomjazó hangyák királya
s bennem vérré válhat a vér
és iszonyattá a két szemem
alkonyt feszítő penge-él acéljává az értelem
s ha egyszer visszatérek még
hogy megosszam veletek hitem
fényt gyújtok a város közepén
és ezt az átkot innen elviszem

ALKONYI TÁJ

hallgass
már ismered jól a fákat
ha elmerülsz
itt lesz az ágyad
hogy felébredj újra
a gyökerekben

TÖRTÉNELEM

születésünk nem jelzi csillag
sem kalendárium
beterítenek eltorzult árnyak
mégis itt vagyunk
nekifeszülve az égnek
ellenszegülve az árnak
ellenszegülve az égnek
nekifeszülve az árnak
mert ez itt az otthonunk

s mert nem lehettünk ott
minden időben
hol mindig egyformán mérnek
s nem válthattuk be
csendre ítélten
a titokban tartott igéket

bealkonyult s ránk jött az éj
és vasba öltöztek a csillagok

(záradék)

kiittuk végül
minden nász borát
és megéljeneztük a násznagyot
de hajnali táncban
tűz lett a ruhánk
az elkötött híd is lobogott
és hamuvá lett rajta
mindenünk

nekünk
ez jutott

VIRRADAT STÓSZON

bronzba
dermed lassan
az emlékezet
betonsík mezőbe
mellszobor mered

a kert kopár
a ház üres
még párát lehelnek
a fenyvesek

az ablak mögött
senki se jár
senki sem ír
a szomszédból nem hoznak friss tejet
távolból nem jön üzenet

koszorúroncsokat szaggat a szél

s mint hadirokkant
ki érzi hiányzó kezét
szorongva érintjük e sebhelyet
mielőtt még
nyelvünk alá alvadna a tél
vagy torkunkból is kifagyna a szó
visszatérünk újra
új tavaszokért
emberi hangért

halottak napján is élni akarón

XXI. SZÁZAD

lyukas a bárka
üres a háló
gyertya sem ég
a sírokon
de jó pénzért minden kapható

valami volt és nincs veled
valami fáj de nincs harag
valami régen elveszett
valami rejtett kincs marad
valami jó valami szép
nem sejtve zsongó kezdetét
sohase hív sohase kér
ő az ki szóval nem beszél
valahol él és vár talán
az idő mélyén hajnalán
s amikor véget ér az út
ő nyit majd ablakot kaput

KORRAIZ A NAPLÓBAN

mennyi ismeretlen szó
idegroncsoló jelen időben
és késik a feltámadás

GYÁSZKERET
(Nagy László megközelítése)

('78.I.30.)

görcsbe ráNduLt iNduLat

(portré I.)

felvont szemöldök
vitorla-ég
tengerbe zajló áradat
zord hullámverés
hófedte homlok

(portré II.)

átüt a festéken
a vászon

(háttér)

habosra hajszolt ménes
vágtat a derengésben
beszüremlik az ének

(mozgókép)

biccen a test
és kilép

csikói rétünkön legelésznek

KŐ KÖVÖN

az idő
zilált arcában
mint egy sosem látott vendég
ismeretlen

egy pillanatra
a hallható pontokon áthatoló
kés élével előre egyre hangosabban
az elfelejtett ligetek öléből kihullt
életek árán egyre hallhatóbban
létünk kérdőjel-hurkába
kötve

a sors
megfordul
mégis ugyanaz
mint tükörben az arc
és a reggelt egy tőről fakadó álmaink
vizéből tengert teremtő hallgatás után
míg szólni van erőnk
és összeköt még
egy mondat
egy szó
egy hang
egy mosoly
egy gondolat
egy ölelés

amit még anyánk hagyott ránk
feledhetetlen

JELEK A MÉLYBEN

(sic transit gloria mundi)

ahogy lefelé ásol
vallomást tesznek
a rétegek
a hajszálgyökerekkel
átfont takaró alatt
szerszámok
csontok
cserepek

hamuréteg
tűzhely vagy tűzvész után
s a köveken megkopott jelek
dicsőség

gyász
kétségbeesett üzenet
hódítók vagy leigázottak házai helyén
az utolsó híradás
a pusztulásról

BÁLVÁNYOS IDŐ

a holtakat láttuk
letakarták
a világot vártuk
megtagadták
sírokon fű nő
vadvirág terem
csendre int az őr
ha ellenkezem
Babilon épül
bálványok fölé
hiszik hogy élnek majd
mindörökké

ÖRÖKTŰZ
(Té kalliszté)

még tart a nyárnak napfény-varázsa
és hull a tájra tűzözön
túl e világ valóján várva
feléd üzenve dalba öltözöm
érzed a ritmus
pulzusa vérem
érzed a rímek
mint ölelnek át
ahogy a képek szemedbe érnek
ahogy a szavak csókolják a szád
mikor e dallam megered halkan
mikor e hang csendbe hull alá
akkor a szívünk egy ütemre dobban
s feloldja létünk e találkozás

HAJNALCSILLAG

holt remények s régi szenvedélyek
az ősi tűz az örök kábulat
amíg csak élünk ég e tűz is bennünk
s ha elfogy a láng
majd minden megszakad
holt remények s régi szenvedélyek
vörösen izzó párás alkonyat
magába rejt titkot ír a mélybe
amikor kéred nyíltan megtagad
zúg morajlik hömpölyög csobog
zsong a szívben s halkan suttogod
remegve csak meg ne hallja más
ne is hallja érezze csodás
holt remények s régi szenvedélyek
emésztő tűz a dermesztő magány
ragadozó foga van a csöndnek
mely nyugalmat benned nem talál

LÉLEKVÁNDORLÁS

(alkony)

most takard le
az asztalt
az est és ébredés között
őrizd szemedben
ami vigasztalt
hajnal és alkonyat között
menj
és keresd meg az embert
két partvidék között
akiben ébredtél
akiben felébredsz
akit akartál
akit megértesz

(álom)

tiszta a lép az álomig
közelebb hoz és távolít
helyetted idegen
mintha szeretne
átfordulok kezed keresve
tapogatom
a vér beszáradt
sebhelyes arcú éjszakámat

tenyeremen
apró csillagok

(ébredés)

amit lever a szél
annyi a jussod
ha megérted
majd kimondod
mikor már minden hófehér

megjön a tél

(végül)

meghoztad végül a csendet
kezed remegve elenged
meghoztad végül a békét
nem jöhetsz hiába kérnéd
meghoztad végül az álmot
testedben kihunyt zsarátnok
meghoztad végül
magad helyett a dalt
takarjon újra
mi régen eltakart

FOHÁSZOK VIRRADATÉRT

örök tavaszra vágyom úgy lehet
kiböjtölt éjszakák után
míg átdideregtük a dermesztő telet
és éltetnünk kellett a fagyhalált
vigyázva minden kimondott szóra
virágzó rétet gondoztunk idebent
várva a kegyelmes felmentő csókra
ha felismernénk a gyöngéd idegent

csak suttogva mondhattuk a szépet
csak titokban tehettük a jót
lelkünkből raktunk melegséget
másoknak ültettünk diót

majd tavasz lesz újra
úgy hiszem
hogy gyümölcsöt érleljen a nyár
és szerelmet hozzon szép hitem
s öleljen mint mindig jó anyám

OLTÁRKÉP
(Szabó Ottó festőnek)

Uram
a kezedben tartom kezem
odaszögezve
mint fiad
a Koponyák hegyén

engedd
hogy megszabaduljak

nem előled menekülök
te vagy a biztos menedék
s templomod hűsítő csendje
idebent fogad
ad erőt nyugalmat
tüzet és reményt

építem benne oltárodat
melyen áttör a nap
s kiderül bent is az ég

arcom a tiéd
mely e tükörből visszanéz
kezemben ecset vagy kés
hegyén a fény
egyformán vakít öl
vagy világot teremt
a te műved Uram
s az hogy mindezt láthatom
becsukott szemmel is
érezhetem

a szándékod vagyok
s a pillanat
mely megihletett
mikor a kezem a kezedben lehet

JÓZSEF ATTILA

felhőknek támasztott
vészkijárat

JEL

egy
oszlop
a
tájban
egy
mondat
a
vágyban
s egy
dallam
mely
közös

örökös
megújulásban
és mindig
változatlan
vállalásban

HAZAFELÉ

eltékozolt álmok a járatlan utak elágazásánál
elmulasztott szavak indulatok
kettéharapjuk nyelvünk mint a nyavalyatörős
azt se tudva miként jutottunk idáig
jótékony amnézis a kenyértörésre
a felsebzett szájra
s kik útra keltünk mint szétszéledt nyáj
Bábel romjainál
haragvó isteneket látunk kifakult oltárképeken
harangszót hallunk
repedt harangok kongatása inkább elriaszt
csábít a csilingelés a kövér legelők felől

az utakat harcosok szekere törte
felverte gyom aszat
a fűben elkorhadt hintalovacska
csajka rózsafüzér
lefoszlott rólunk az otthoni vászon
a hosszú menetelésben
őriztük soká a meséket
parancsszavakkal törmelékké zúzva
napi kenyerünk morzsáival összevegyítve
zsebünkben
sírokra szórtuk mint otthoni földet

már csak az ének
már csak a dallam
szavukat vesztett hangfoszlányok
tartottak ébren

jaj
sokan elaludtak mint amazok ottan a ködben
végtelen hómezők reménytelenségében
jeltelenül

s kiűzetve városainkból
kifosztva kopaszra nyírva szavainkért
amikor még szóltunk

hallgass kicsi gyermek
vagy sírj csak jajgass
zokogás lesz panaszunk
ha tilalma van annak a szónak
amit oly édesen motyogtál
benne a föld és az egész univerzum
egyetlen életed
édesanyám
„édesanyám rózsafája, én voltam a legszebb ága,
de egy gonosz leszakasztott,
keze között elhervasztott...”

jaj
sokan elaludtak s mákonyos lével itatták
az ébredezőket
jöttek az újrakeresztelők
szavakat neveket adtak mostohaszülőket
határbilincset

anyátok nincsen sohasem volt ne keressétek
hazudtak nektek az álmok
ez itt a törvény
tiszteld ha élni akarsz s vesszen az ellen

hol vannak már akikkel nekivágtunk
tán az út sincs
tán az a kert se és az a ház
jaj hova lettek az útrakelők
míg beteljesült (azt hittük akkor) az ígéret

arcunkat keressük régi tükörben
csupa rozsdafolt rajta a foncsor
s idegen az is ki visszatekint e mélyből
nem ad választ az útra jaj merre tovább

mint kifosztott fegyencek akiket szélnek eresztnek
a sötétzárka patkányszagából
bőrünkből párolog tovább

s a fény idekint elvakít
csak tapogatózunk keressük egymást
álmodunk illatos rétet
(könnyebb az álom bent a sötétben
ahol a hangok még felismerhetők
hogy suttog a társad s hogy üvölt az őr)

mosakodnánk lent a folyónál
habosan árad és aki szomjas
issza pocsolya vizét
eddig hiába bírta hiába hitte hogy megszabadult
erre a szennyre itt senki se készült
a megváltót várva fehér palástban
az útmutatót

kint a kapuknál az őrök köszönnek
beállnak közénk a sorba
előre mennek

kóválygunk szerte egymást keresve káromolva
letarolt kertjeink helyén kutatva
üszkös romok közt ténferegve
csak hittük hogy eljön várva nap nap után
s kézen fog minket mert olyan erős
magasba emel hazavisz minket és el nem ereszt

jaj
ez az álom oly közel értünk
hív szakadatlan itt van előttünk
nézd
nézz föl a földről nézd az eget
a horizonton
a tornyok a házak a kertek az emberek
mint valamikor a szavak hajnalán
valahol az első hang előtt
az ígéret
hogy megérkezünk
jaj
édesanyánk

KOPORSÓDESZKÁRA

nyugszik nyughatatlan
járatlan tudatlan
öntelt öntudatlan
porban porladottan
istenek hitében
ősöknek nevében
pogány szokásokban
saját köntösében

szemét lefedték
nyelvét kivették
házát eladták
lányát elszerették
utolsó útjára
sirató sírjába
papoló papokkal
búval búcsúztatták

kopogó koporsó
kopár koponyákhoz
fűzfából faragott
fejetlen fejfához
nyugszik nyughatatlan
porban porladottan
világnak világa
felejtő fiakban

FOLYÓIDŐBEN

háza volt kőből – leomlott
álmában vakon bolyongott
útjain szakadék átok
elhaló jajkiáltások

kopjafák
a név olvashatatlan
beszakadt sírok számolatlan
halottak

fegyverben temetetlen
vesztes csatákban verhetetlen
betörtek
éj-szilaj csikókkal
hófehér zabolázott lóval
daloltak
mindenki magának
gyávának való az alázat
kezük a
kötéllel kapával
imától üdvözült halállal
szemüket
késsel lefedték
anyjukat többé ne keressék

háza volt fából – leégett
kertjében rontás tenyészett
nyája volt jámbor szétszaladt
fiából otthon nem maradt

erdejét derékban levágták
gallyával szították a máglyát
tüzében mintha háza égne
termése asszonya fivére

éjeken
visszatérő álma
cédrusfa magas koronája

halálnak halála
feledés
felhőknek borúja
enyészet
patakok futása
keresés
névtelen vizekben kísérnek

elhagyott szeretők hívása
faragott halaknak ívása
megtalált szeretők békéje
hidakban partok ölelése

EGY NYÁR
(hatvannyolcas)

egy nyár
eszmélések kalandozások nyara
lépéseink első visszhangjának nyara
bőrünk alatt bizsergő vágyakozás
hiányzó deszkák résein át
megízleltük az ébredést
és az undor csendes ólálkodását

nem kerestünk elhagyott álmokat
álmaink nappali álmok
találkozásunk utak találkozása
várakozásunk kimondott indulat

hittük hogy miénk a nyár
és megismertük a titkokat
a hold árnyékánál a suttogásokat
tarlótól sebzett lábaink nyomát
nem várva azt sem
hogy hívjanak

hittük hogy miénk
mint elkezdett mondataink

TÜNDÉRTÁNC
(bodrogközi indulatok)

életünk sorsunk
rejtezik a fában
gyökeret eresztő
földi csírázásban
tavasz-ébredésben
rügyfakadásban
fonódó gyökérben
kéregszorításban
életünk sorsunk
van benne a fában
nap felé törekvő
sudár koronában

görcsökben gyűrűkben
szélben hajlongásban
gyümölcsérlelésben
s a lombhullatásban
életünk sorsunk
szólal meg a fában
meséket idéző
karcsú alakjában
Bodrogköz tündére
hajnalderengésben
szövődtek az álmok
sok tízezer éjen
holdvilág fényénél
tüzek mellett szépült
altató dalokban
valósággá révült
rejtették e kincset
szívük alatt mélyen
eleven lett újra
minden nemzedékben
Tündérhont őrizte
vizek ölelése
közepén ott táncolt
álmaink tündére
anyánk és szerelmünk
derengett arcában
erdővé változott
fényes pirkadásban

életünk sorsunk
támad fel a fában
a megmaradásért
gyökér-szolgaságban
e földből csírázó
tápláló hűségben lelkünket mosdató ősi örökségben

EMLÉKOSZLOP

ahogy
a vésőről kipattant forgács
úgy tűnik el
mi felesleges

s a tövénél levágott fából
új alakjában
nyúlnak
új gyökerek

idő
a térben
a megformált
emlékezet

ÉLETTÉR

nemcsak a röpülés
mámoros ék-suhanása
és nemcsak a végtelen égbolt
hanem a járatlan utak és vízmosások
barlangok örök sötétje
erdők bozótja
és a hétköznapok
szürke egyhangúsága is
ahol még értik a szavunk
mindenütt
ahol még ott vagyunk
megfogyva
törve
gyötörve

íme a néped
jó Urunk

SZÍNJÁTÉK
(Vox Humana)

lidérces fényben úszik a színpad
ledéren lebegő fátyol-függönyök ködén át
megtöri a csendet
a mélyhangú dob dübögése
kemény bakancsos léptek adják a ritmust
de átszivárog a zűrzavaron is
a vonagló-könnyed szép furulyaszó

ahogy a lányok járják a táncot
tisztul a színen a fény elhal a dobszó
s nem visszhangoznak többé a léptek
mélyül a játék tiszta az ének
csendes a nézőtér halkul a színpad
fényszóró pásztázta széksorok közül
szólal meg sok-sok hangon újra a vers
amit hallasz és ismersz de mégsem értesz
mert közeledben mást mond a színész
és mást mond a távoliaknak a másik

csak ha egyszerre szólal meg újra a kórus
csak ha benned is ugyanúgy hangolt húrokat
rezget a dallam
az értelem ablaka
akkor a fényre kitárul
és cselekedni hívó tetté érik a szó

leomlik márvány-talapzatáról a bálvány
és a döbbenet csendje lesz felemelőbb
a hízelgő-kecsesen csevegő tapsnál

UTAM

hajnalban születtem
mint a fény
tavasz volt már
virágos tavasz
úgy jöttem
mint a pirkadás
anyámnak én voltam
a nap
majd elsodort
egy zajló áradás
de vezércsillagom
az ő szava maradt

ILLAN A FÉNY

jaj a Hold és Nap között
jaj a tél és nyár között
jaj a csend és hang között
jaj ki gyászba öltözött
jaj a tiszta csillagok
jaj ki minket elhagyott
jaj ki tőlünk elszökött
jaj az ég és föld között
jaj a víz és föld alatt
jaj ki minket megtagad
jaj az élet megszakad
jaj ha itt vagy egymagad
fogadhoz dermednek
a mostoha szavak
és e versben is
minden sor
vacog

VARRATOK
(találkozás a szülőfölddel)

bimbós füvek közt a föld
foszlik a bokrok éj-szövedéke
feljut a zaj a fény közelébe
s eltakarja mit összetört

már nem úgy érkezem
mint ki visszajön
elfárad az út
nem bírja terhem
megáll a hegyben
s a völgybe húz

ébred az aszfalt
és túl a táj
megérinteném
de feledékeny a kéz
feledékenyek az utak

az emlékek alól
kilóg egy sor
és a nyár

A PUSZTULÁS SZÉLÉN

láttam a fákat
ahogy
összeroppantak az ágak
ahogy a fűrész
húsukba szelt

és láttam a kiszáradt folyót
a sivataggá tett árteret
és hallottam sírni a szelet

csodálom Uram
türelmedet

A DAL ÚTJÁN

felszárad
sár festék tilalom
az írás kifakul
a szó elváltozik
a dal megmarad
amilyen volt
amihez hasonlatos
akivel találkozott

a festett prófétáik mögött
időtlen háttér a fenség
tépett díszletek
s a mesékből kilépő király
gyalog érkezett
amilyen volt
amilyen nincs
amilyen lehet

egy egész világból
indult el egykor
az emlékezet

VIA VERITAS VITA

útigaz élet
életigazút
igaz életút

I
S
ISTEN
E
N

JézuS a kereszTEN
én Istenem
esendő halandó
vagyok
én is – Te nem

ELŐSZÓ A LÉLEK REJTELMEIHEZ

durva is voltál és goromba
igazi oltárt kértél zokogva
szaggattál dühvel erős pántokat
áldva akarva lettél áldozat

de nem szóra nyílnak a gyönge zárak
ismerd meg jól a lélek műszerét
merülj le mélyre a gyöngyhalásszal
s szabadítsd fel a kényszer képzetét

ami a napból van
azt tedd ki a fényre
önmaga tükre a felismerés
amennyit felfog és elbír
még az elme
ameddig bizton felér az ész

tárt kapu tekervény
süllyesztett emelvény
hívatlan érkező
kéretlen kérkedő
vetetlen vetemény
teletlen televény
erőtlen erejű
felhangolt hegedű

(finálé)

már ismerhetsz minden rezdülést
amerre jössz és visszatérsz
a napok naponta megtelnek nappal
az éjszakák tört csillagokkal
a tavaszok új szerelemmel
a tél temető fellegekkel
és felszakít minden áradás
minden szó és visszafordulás
betakar mint a látomás
és elborít minden áradás

AFRIKAI UTAZÁS

éjszakát daloló tamtamok dobogása
nappalt doboló tamtamok zokogása
nap-éjet zokogó dobok
éj-napot doboló dalok
daldobok dobdalok
zuhogó monszun-délutánok
lián indák dzsungel-mocsarak
ködpára-sír üvöltő vadak
fekete-fehér kavarodás
sárga-barna visszafordulás
dob zene tánc menekülés

éjjeli tamtam-feledés
elhaló tamtam dobolás
elfogyó dobbal dalolás
korhadó dal-dobok
porladó dob-dalok
kő bronz vas homok idő
távoli fel-felnevető
szélben meg-megremegő
némán maszkot faragó
tam tata tata tata tam ta

elviheted a kőbaltákat
építhetsz kunyhót
emelhetsz várat
de hagyd meg nekünk
a távozó napban ébredő dalok ütemét
hagyd meg nekünk

AJÁNLÁS

a kép
ha rossz
hiába jó a festék
az utókor elől
jól rejtegessék
így tán a vászon
még megmarad

KÉNYSZERPÁLYÁN

szabadnak hittem rég a világot
senki se mondta kik vagyunk
játszhattam sorsom az fuvolázott
s nevetett őrző angyalunk

lehetett volna szebb is a játék
lehetett volna dús a nyár
szerelmeinktől szépül a táják
harangot kongat a halál

sehol se leljük már a hazánkat
sehol sem várnak otthonok
tagadnunk kellett édesanyánkat
itthon sem voltunk boldogok

idegen szóra perdül a játék
elveszi tőled gyermeked
hízelgő hangon csábít e szándék
azért hogy múltad elfeledd

szabadnak higgyed ezt a világot
szólítsd anyádnak mostohád
örülj is végül fogadd el sorsod
s kacagnak rajtunk jókorát

SZÉLMALMOK ÁRNYÉKÁBAN

kilátszanak félig a téglák
s amint a kőművesek
az elhagyott létrát
emlegetünk egy rég elmúlt napot
de elfeledtük már a fákat
itt másképpen nőnek az árnyak
örökkön hajszol bűntudatunk

néha azért mégis itt vagyunk
egy napot múlatni az ócska házban
a kemence helyén magnó dudorász
nem vagyunk hősök
de e furcsa lázban
a búsképű lovag bennünk nyargalász

Dulcinea mindig megigéz
a szélmalmok is csatasorban állnak
mámoros kedvvel ha keserű az ég
nekirontunk falnak és világnak

GENÉZIS

bálványok
magasodtak leomlottak
paloták ragyogtak halványodtak
barlangok mélyültek beszakadtak
folyamok dagadtak elapadtak
emberek születtek szaporodtak
szerettek hittek és tagadtak
öleltek csókoltak pusztítottak
tanultak és mindent feledtek
az emlékek emléket temettek

amit sejtettek
mintha ismerték volna
amit kimondtak
mintha valóság lenne
amitől féltek
mintha ellenükre volna
akiben ébredtek
mintha az szeretne

VÉGJÁTÉK
(hétköznapi halandók nótájára)

most
járjuk be a várost
ha már mindent eladtunk
tenyésszen gyom a tűzfalakon
kiaszott kertek sövényét tépje a szél
cikornyás mámorban égjen
a szeméttemető gumiabroncs-koszorúja
menjünk a torra
húzzuk az idegen nótát
híg borra keserű kedvvel
csak teljen a teljen a kancsó
dőljön a dőljön a várfal
dadogjunk bomba-igéket
zuhogó csendes fényzuhatagban
kivetítjük e földet az űrbe
a Nagy Mozigéppel

feladni feledni mindent
e tájat e kertet
ahol már nem lehet ember a gyermek
ahonnan nincs menekülés

TEMETŐBEN

valaki az első sor után
valaki mert elmondta sután
valaki mert ott állt legelöl
valaki az ismeretlenből
valaki mert elbírta soká
valaki mert nem tudta hová
valaki mert bálványa ledőlt
valaki mert nem várt szeretőt

a gyertya mindenütt
csonkig ég

HULL A FÉNY

hull a fény
eltemet
a táj most két virág
az egyik épp kinyílt
a másik szélzilált
kinyújtom két karom
övemben kés vacog
puhák a zöld alom
alatt a hajnalok

a hó nem hófehér
rá kormot permetez
város felől a szél
s a kéményrengeteg
a mélyben lágy iszap
belep minden követ
s tavaszi indulat
árja a partra vet

A FOLYÓNÁL

az arcomat kerestem
és a vizet láttam

a vizet néztem
és arcomat találtam

semmit sem kutattam
s lent a mélyben
halak csillantak meg a fényben
és a kövek közé lemerült tárgyak
hírnökei egy más világnak
arról is amikor árad
amiből fentről mit se látnak

ÜZENET A GERENDA HÁTOLDALÁN

teliholdnál
véres szög virít

tűz lobban
a szikla nincs helyén
csak a halászhajó
kint a tengeren

FOHÁSZ AZ EZREDVÉGEN

Uram
hogy kik vagyunk
csak Te tudhatod
lelkünk oltára arcod
s e hajlék
előtted nyitva áll
méltányold hitünk
reménnyel telve
hogy e dúlt világban is
felismerünk
s nem kápráztat el csábos ragyogás

Uram
e népet már jól ismered
bolyongtunk sokat nélküled
és megerősödtünk sok veszteségben

amikor minket is hívtál
hogy tartsunk veled
tűrtünk alázattal minden próbatételt
voltunk kezedben ostor
fáklyafény és pajzs
így éltünk meg egy évezredet

Uram
bízd ránk ezután is
néhány tervedet
s reménnyel hisszük
hogy bennünk e hitben
nem csalatkozol
és nem kell viselnünk
büntetésedet

PÖRGÉS-PRÉS

a szőlőben sürög a nép
pezsdül a must a prés alatt
vasárnap sem áll le a gép
csak teljen a hordó
s forrjon a boldog kábulat
áldás nélkül
és emléktelen

forog a világ
pörög a lemez
sodor az ár magával
rohan az ár
robog az ár
és el nem ereszt
ez az a tánc
amire vársz
vakít a fény
senkit se látsz

megjön az éj
és azt keresed
aki e mélyből téged
majd kivezet

AZ UTOLSÓ NYÁR

az ösvényt
amerre jártam
benövi újra a gyep

az őszbe rohanó táj
bokrain
hajnali harmat dereng
s látni a fűben a friss
lábnyomokat
merre a felzavart vad
riadtan elmenekült

dermedt szoborként várok
álmatlan örök időben
tavaszi emlék illata száll
tudva hogy jön már a tél
s ez volt az utolsó nyár

NAPSZENTÜLET

sötétség-mámor csábít a zajba
hívod a sorsot új viadalra
reflektorfények vetített képek
pásztáznak benned
kalmár remények
sötétbe burkolt világban járunk
hisszük hogy egyszer haza találunk
utunk ha széles életveszélyes
pokolra nyíló kapukba téved
utunk ha keskeny nincs rajta verseny
előttünk jár egy súlyos kereszttel
az aki értünk vállára vette
csakhogy a csorda nem őt követte
az rohan a korral haladni vágyik
jólétre szépre jóllakottságig

vagyona teljén megértést venne
kilószám tömné magát degeszre
s venne ha tudna szerető társat
szerelmet hitet műértő vágyat
de csak mi áru arra van pénze
kimegy legelni az út peremére
a széles út fényes nem nap világlik
vakít a pompa vége se látszik
sodor magával és nem is látod
útszéli réten a művirágot
rohanni nem bírsz megállni késő
hirdették ez lesz ez lesz a végső
azután minden egyetlen fény lesz
és elcsendesülhet a világ már végleg
bizony csak porrá és hamuvá válik
a romokon sárgán a kén virágzik
s ahogyan egyszer millió éve
merült el minden tengerfenékre

FELTÁMADÁS ELŐTT

kinevet a bódult csőcselék
és megdobálnak
utcagyerekek
alig van ember
ki mégis megért
vagy hogy a porból
felemeljenek

ilyen a tömeg

ha ünnep van
hangos és rajong
éltetnek Istent és királyt
ha ünnep van
rólad megfeledkeznek
míg asztaluk gazdag
érted nem kiált

cipelsz helyettük
nagy kereszteket
s ők magadra hagynak
fent a Golgotán

AZ UTOLSÓ NAPON

arcunk még őrzi
a teremtés nyomát
és szavaink
igéket rejtenek
dallamokban él
a kinyilatkoztatás
amely az otthont
nekünk őrzi meg

s mikor
a föld az éggel
összeér
ez lesz a végzet
és ez a
beteljesedés

A VIRRADAT GÓTIKÁJA

az
út fölött
egymásba
hajló fák
imára kulcsolt
ágak
rezdületlen
gyertyaláng
és falakra vetülő
árnyak
mint a falbordákban
feszülő magasság mit
egyetlen kővel lezárnak

a támfalak hajnali fények
s az Isten markában szabadon
szárnyaló lélek átérezheti a Mindenséget

HARANGSZÓT HALLOK

lehet hogy miénk volt
a nyár
s hittük
e varázslat ragyog
hogy megnyílt felettünk az óceán
s alattunk úsznak a csillagok
de míg egymás álmait vigyáztuk
önmagába zárult a vágyunk

most üres az út
hervadnak a fák
és harangok zúgnak
a domb túloldalán

FOLYÓPART – TÉLEN

mint sárga levél
földre hullt
avarba rejtett út
a múlt
csak száraz ág és rózsató
reménye tavaszra újra nő
csak köd és dér és lámpafény
szunnyadó őszi vetemény
csak várni hajnalt holnapot
a folyónál egy csónakot
a révészt mikor integet
az éjszakán hogy átvezet
és hinni hogy van virradat
amely mindent visszaad
tudva hogy itt legbelül
nem maradtunk egyedül

RINGATÓ

(Misinek, Mátyásnak, Ágostonnak,
Rékának, Annának, Mártonnak és Sárának)

hunynak a fények
csend ül a tájra
tűnik a színek
szép muzsikája
suttog az alkony
lenge varázsa
s hullik a mélybe
tűzpalotája
feljön a Hold
az ég peremére
sok kicsi csillag
gyűlik köréje
szunnyad a gyermek
hívja az álom
messze világban
valóra váljon
két pici angyal
őrzi az álmát
őrzik az élet
esti csodáját

ZÚZMARÁS

zum zum
befagyott a folyó
csupa jég
repedés rianás
a fedél takaró
hol a szél
tekereg kavarog
halihó fut a szán
csudajó robogás
lefelé
faragott paripán
ez a tél
a miénk

vigyük el
oda is ahová
sose hull puha hó
vigyük el szekeren
taligán

aki itt
szaporáz mivelünk
soha sincs egyedül
de korán jön az est
mehetünk haza már
egyenest

KARNEVÁL

fekete lyukak az égen
magukba omlott csillagok
s a lámpák körül
hízott szúnyogok raja

örökös fordított világ

falkákba verődnek a kutyák
és házat őriznek a farkasok

ALKONY

lúdbőrösen holt avarban járunk
szívünk fárad alig ver az ér
hosszú hideg üres éjek várnak
míg az ősztől mogorván elválunk
és egy reggel ránk szakad a tél

fakult képek s éltető remények
kétségek és megrabolt hitünk
ennyi maradt tépett tarisznyánkban
amit féltve tovább cipelünk

a cél oly távol
s talán éppen holnap
érünk révbe
ha befagy a folyó
talán ma lesz
utoljára tegnap
és sírunkat fedi be
a hó

ÖNARCKÉP

idomított és idomult
akár a földben
akár a csöndben
hogy meghallgassanak
só lett és patak
életnedv
a letarolt fákban
a feltámadáshoz